

Lekcija 1

Uvod u informacionu pismenost

Vrijeme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ova lekcija upoznaje polaznike s konceptom informacijske pismenosti, fokusirajući se na njenu definiciju, značaj i praktičnu primjenu u današnjem medijskom okruženju. Učesnici će istraživati kako kritički ocjenjivati izvore vijesti, prepoznavati pristrasnosti i razlikovati pouzdane informacije. Kroz diskusije, aktivnosti i primjere iz stvarnog svijeta, lekcija ima za cilj da opremi učesnike alatima za snalaženje kako bi prepoznavali dezinformacije, razumjeli ulogu vijesti u društvu i postali odgovorni korisnici medija.

Onlajn edukativni sadržaji

- **Lekcija** o informacionoj pismenosti iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- **Kviz** o informacionoj pismenosti iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- **Alati** za provjeru činjenica kao što su Google Fact Check Explorer, YouTube DataViewer i Google Lens.

Ključne riječi

Informaciona pismenost, pouzdani izvori, provjera činjenica, pogrešne informacije-misinformacije

Cilj lekcije

Cilj ove lekcije je da upozna polaznike sa značajem informacijske pismenosti u digitalnom dobu. Lekcija ističe sposobnost kritičke analize izvora vijesti i provjere tačnosti informacija. Cilj je da osnaži učesnike da donose informirane odluke i doprinesu bolje informiranom društvu smanjenjem širenja dezinformacija.

Ishod lekcije

Učesnici će:

- Razumjeti koncept i opseg informacijske pismenosti.
- Prepoznati ulogu vijesti u oblikovanju javnog razumijevanja i demokratskog učešća.
- Razviti vještine za kritičko ocjenjivanje izvora vijesti i prepoznavanje pristrasnosti.
- Ovladati praktičnim koracima za provjeru informacija i odgovorno dijeljenje sadržaja.
- Razmotriti društveni značaj medijske pismenosti.

Tok lekcije

min. 1 - 5: Uvodni dio lekcije

- Započnite angažiranim pitanjem: "Šta za vas znači novinarska pismenost?"
- Dajte kratak pregled lekcije i njenog značaja u današnjem svijetu kojim dominiraju mediji.
- Predstavite primjer dezinformacije i njenog uticaja, na primjer viralne lažne vijesti.

min. 6 - 20: Kolaborativno učenje

- Razgovarajte o definiciji i opsegu informacijske pismenosti, naglašavajući razlike između ozbiljnih vijesti, uvodnika, mišljenja i sponzoriranog sadržaja.
- Istražite ulogu vijesti u društvu, ističući njihovu funkciju u informiranju građana, pozivanju institucija na odgovornost i jačanju društvene kohezije.
- Organizujte grupnu diskusiju o izazovima koje nosi širenje dezinformacija u digitalnom dobu.

min. 21 - 50: Praktična priprema

- Usmeravajte učesnike kroz vježbu provjere činjenica koristeći primjere iz stvarnog svijeta.
- Organizujte grupnu aktivnost u kojoj učesnici analiziraju pouzdanost vijesti ispitujući njen izvor, činjenice i moguće pristrasnosti.
- Predstavite alate za provjeru činjenica i pokažite kako da ih efikasno koriste.
- Podstaknite učesnike da uporede više izvora vijesti kako bi provjerili informacije.

min. 51 - 60: Zaključak

- Rezimirajte ključne tačke razgovora, naglašavajući važnost kritičke evaluacije i odgovorne upotrebe medija.
- Postavite refleksivna pitanja poput:
- „Kako možete primijeniti vještine informacijske pismenosti u svakodnevnom životu?“
- „Koje korake možete poduzeti da se borite protiv dezinformacija u svojoj zajednici?“
- Ponudite resurse za dalje učenje, uključujući online alate i članke o informacijskog pismenosti.

Materijali / oprema

Video projektor; laptop/desktop računar; internet veza; pristup Moodle-u; primjeri novinskih članaka i scenarija provjere činjenica; hendauti ili digitalni linkovi s alatima za provjeru činjenica; prezentacija u PowerPointu/Prezi-u koja sadrži vizuelne materijale (slike i video isječke).